

Sygn. akt IV Ca 2104/22

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 25 kwietnia 2023 r.

Sąd Okręgowy Warszawa-Praga w Warszawie IV Wydział Cywilny Odwoławczy

w składzie:

Przewodniczący: Sędzia Mariusz Jabłoński

Protokolant: Elwira Stolarska

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 25 kwietnia 2023 r. w Warszawie

sprawy z powództwa (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w (...) z siedzibą w W.

przeciwko (...) Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W.

z udziałem Prokuratora Prokuratury Okręgowej W.-(...) w W.

o uzgodnienie treści księgi wieczystej z rzeczywistym stanem prawnym

na skutek apelacji powoda

od wyroku Sądu Rejonowego w Wołominie

z dnia 19 sierpnia 2022 r., sygn. akt I C 6344/19

oddala apelację;

zasądza od (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w (...) z siedzibą

w W. na rzecz (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą

w W. kwotę 6250 (sześć tysięcy dwieście pięćdziesiąt) złotych tytułem zwrotu kosztów procesu w instancji odwoławczej.

	Mariusz Jabłoński	
--	-------------------	--

Sygn. akt IV Ca 2104/22

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 19 sierpnia 2022 roku Sąd Rejonowy w Wołominie oddalił powództwo (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w (...) siedzibą w W. przeciwko pozwanemu (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. o uzgodnienie treści księgi wieczystej (...) poprzez wykreślenie z działu czwartego księgi wpisanych tam na rzecz (...) w W. hipotek umownej i kaucyjnej. W pozostałym zakresie wobec pozostałych pozwanych w sprawie Sąd Rejonowy umorzył postępowania, co nie zostało zaskarżone.

Apelacje od wyroku oddalającego powództwo oraz rozstrzygnięcia o kosztach procesu wniósł powód.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja jest niezasadna. Sąd Okręgowy podziela ustalenia faktyczne dokonane przez Sąd Rejonowy i czyni je podstawą własnego rozstrzygnięcia. Sąd Rejonowy właściwie zastosował także prawo materialne w zakresie ustalonego stanu faktycznego.

Nie jest zasadny zarzut naruszenia art. 227 kpc w zw. z art. 236 kpc § 1 i 2 kpc, art. 248 § 1 kpc oraz art. 235² § 2 kpc . Wyciąg z umowy przelewu wierzytelności znajduje się na k. 358- 363. Treść wyciągu jest wystarczająca dla oceny ważności umowy przelewu wierzytelności z formalnego punktu widzenia. Skuteczności cesji nie budziła wątpliwości Sądu Rejonowego, nie budzi także wątpliwości Sądu Okręgowego. Zarzuty powoda w tym przedmiocie zresztą zdają się nie tyle opierać na kwestii ważności umowy cesji wierzytelności z punktu widzenia jej formalnej poprawności lecz zmierzając do jej podważenia głównie przez odniesienia ceny nabycia wierzytelności objętej cesją do wartości wierzytelności hipotecznej. W ocenie Sądu Okręgowego wysokość ceny sprzedaży wierzytelności pozostaje bez znaczenia w przedmiotowej sprawie. Fakt, że cena ta została ustalona pozostaje bezsporny. Należy zauważyć że przelew wierzytelności połączony ze sprzedażą wierzytelności miał miejsce pomiędzy podmiotami gospodarczymi, pozostawały one zatem na tym samym poziomie profesjonalności. Zasada swobody umów pozwala na ustalenie takiej ceny jaka dla stron stosunku zobowiązaniowego jest adekwatna, uwzględniającej różne czynniki, które dla stron są istotne. Sąd Okręgowy nie widzi podstaw do badania wysokości ceny sprzedaży albowiem żadne okoliczności sprawy nie wskazują żeby mogło to rzutować na ważność umowy sprzedaży czy cesji wierzytelności. Zasadności takiego postępowania nie widział także Sąd Rejonowy co wynika z toku podejmowanych przez niego czynności w sprawie. Z uwagi na powyższe nawet jeżeli przyjąć, że doszło do naruszenia przepisów prawa procesowego przez brak formalnego rozpoznania wniosku dowodowego (k.781) przez Sąd Rejonowy, to w okolicznościach sprawy przedmiotowej pozostaje to bez wpływu na wynik postępowania. Sąd Okręgowy nie podziela stanowiska aby co do tego przedmiotowego uchybienia przepisom postępowania nie miał zastosowania art. 162 kpc ze skutkami z niego wynikającymi. Należy zauważyć, że po złożeniu wniosku dowodowego, na który powołuje się apelujący postępowanie przed sądem toczyło się dalszym ciągu, wyznaczone były co najmniej 3 terminy rozpraw, na których pełnomocnik powoda mógł złożyć stosowne zastrzeżenia, czego jednak nie uczynił. W szczególności żadne zastrzeżenia w tym przedmiocie nie zostały zgłoszone na rozprawie poprzedzającej wydanie wyroku. W ocenie Sądu Okręgowego zasadny jest zatem wniosek o utracie możliwość powołania się przez powoda na powyższej określone uchybienie w dalszym toku procedowania, w tym w apelacji. Sąd Okręgowy zwraca uwagę, że powołany w apelacji wyrok Sadu Najwyższego (IV CSK 185/09) został wydany w odniesieniu do całkowicie odmiennej sytuacji procesowej i teza z niego wynikająca nie może stanowić postawy do formułowania generalnej reguły wykładni art. 162 kpc.

Nie jest także zasadny zarzut naruszenia art. 236 § 1 i 2 kpc. Dowód z dokumentu w postaci aktu notarialnego z dnia 15 kwietnia 2020 roku został przeprowadzony przez Sąd Rejonowy. Zamiar przeprowadzenia dowodu wynikał co najmniej z treści postanowienia z k. 913kpc. Strony nie zajęły żadnego stanowiska w przedmiocie decyzji procesowej Sądu, nie kwestionowały jej, nie wносиły zastrzeżeń. Jednocześnie Sąd na kolejnym terminie rozprawy zawiadomił obecnych zarówno o fakcie otrzymania przedmiotowych dokumentów, jak i o ich treści. Nikt nie kwestionował okoliczności wynikających z przedstawionych dokumentów, nie podważał ich wiarygodności, a zatem Sąd Rejonowy był uprawniony do przyjęcia, że fakty wynikające z treści dokumentu są bezsporne między stronami, co nie wymagało wydania stosownego postanowienia dowodowego.

Niezasadny był podniesiony przez skarżących zarzut naruszenia przepisu art. 327¹ § 1 pkt 2 k.p.c. Należy podkreślić, że zarzut naruszenia art. 327¹ § 1 k.p.c. może znaleźć zastosowanie w tych wyjątkowych sytuacjach, w których treść uzasadnienia orzeczenia sądu I instancji uniemożliwia całkowicie dokonanie oceny toku wyводу, który doprowadził do wydania orzeczenia. Zarzut naruszenia tego przepisu może okazać się usprawiedliwiony tylko wówczas, gdy z uzasadnienia orzeczenia nie daje się odczytać, jaki stan faktyczny lub prawny stanowił podstawę rozstrzygnięcia, co uniemożliwia kontrolę instancyjną. (por. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 17 marca 2016 r., III UK 84/15, Legalis nr 1446735 oraz z dnia 4 marca 2009 r., II PK 210/08, LEX nr 523527). Taka sytuacja nie miała miejsca w przedmiotowej sprawie. Zdaniem Sądu Okręgowego, w realiach niniejszej sprawy Sąd I instancji

poczynił wystarczające ustalenia faktyczne celem rozpoznania spornych zagadnień, nadto w sposób wyczerpujący dokonał oceny dowodów oraz wskazał podstawę prawną rozstrzygnięcia. Sporządzone uzasadnienie wyroku z dnia 19 sierpnia 2022 r. bez wątplenia pozwala na zrozumienie motywacji zaskarżonego rozstrzygnięcia i przeprowadzenie prawidłowej kontroli instancyjnej. Sąd Rejonowy odniósł się do poglądów orzecznictwa w zakresie skutków wykreślenia z rejestru przedsiębiorców spółki prawa handlowego w kontekście potencjalnego wygaśnięcia hipoteki zabezpieczającej wierzytelność względem takiego podmiotu. Wskazał, który pogląd uznaje za zasadny w sprawie i dlaczego. Nie sposób zatem przyjąć aby uzasadnienie zaskarżonego wyroku nie sprostało wymogom art. 327¹ § 1 kpc.

Nie doszło także do naruszenia art. 353 § 1 kc w zw. z art. 272 ksh ani art. 94 ustawy z dnia o księgach wieczystych i hipotece. Sąd Rejonowy dokonał wykładni powołanych przepisów prawa wywodząc ostatecznie, że wykreślenie z rejestru przedsiębiorców dłużnika nie niweczy prawa do uzyskania zaspokojenia na podstawie zabezpieczenia wynikającego z hipoteki obciążającej nieruchomości osoby trzeciej. Wykładnie ta jest uzasadniona szczególnym charakterem zasady akcesoryjności hipoteki, której celem nie jednak uwolnienie się od odpowiedzialności dłużnika rzeczowego w sytuacji, w której doszło do wykreślenia dłużnika osobistego z rejestru sądowego, natomiast istnieje możliwość zaspokojenia się wierzyciela z substratu majątkowego pozostałego po takim dłużniku. Dopuszczalność takiego stanowiska wynika z powołanych przez Sąd Rejonowy orzeczeń Sądu Najwyższego, jak również z postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 10 maja 2019 roku, I CSK 620/18. W ocenie Sądu Okręgowego pogląd, na którym oparł się Sąd Rejonowy należy uznać za dominujący w orzecznictwie i przekonywujący w swojej argumentacji, zapewnia bowiem racjonalną ochronę interesu prawnego wierzyciela.

Z uwagi na powyższe apelacja została oddalona na podstawie art. 385 kpc. O kosztach procesu w instancji odwoławczej Sąd Okręgowy orzekł na podstawie art. 98 kpc w zw. z art. 391 § 1kpc mając na względzie wynik postępowania apelacyjnego. Tytułem kosztów procesu w instancji odwoławczej została zatem zasądzona od powoda na rzecz pozwanego kwota 6250 zł tytułem wynagrodzenia pełnomocnika w stawce minimalnej wynikającej z § 5 ust. 8 w zw. z § 2 ust. 9 i §10 ust. 1 pkt 1 rozporządzeniami Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych.